

ZIDARI LA CETATEA CĂRȚII

Vlad POHILĂ

Editorialul din ultimul număr al revistei noastre (a se vedea: *O picătură în Marea Informațională* // BiblioPolis, vol. 41, nr. 4, 2011, p. 5-8), a fost consacrat aniversării a zecea a publicației de biblioteconomie și științe ale informării editată de BM „B.P. Hasdeu”, astfel anticipînd evenimentul din această primăvară. La prima vedere, ne făcusem datoria: și față de aniversare, și față de cei care au contribuit la lansarea, apoi și la apariția ritmică, pe parcursul unui deceniu, a revistei. Mai apoi, ne-am dat seamă însă că, în acel articol de fond, ne referisem preponderent la *premisele conjuncturale, de ambianță*, ale apariției publicației noastre, apoi la *aspectele structurale, „tehnice”, „arhitectonice”* ale editării ei, ca și la *impactul pe care îl are, îl poate avea, editarea unei reviste „departamentale”* de genul *BiblioPolis*-ului. Am omis, am evitat cu bună știință, ceea ce se numea pînă nu de mult (poate se mai numește și acum, în unele sfere) rolul *factorului uman*, importanța implicării celor care devin autori / coautori ai scrierilor inserate în revistă, contribuabili ai fiecărui număr, apoi și ai publicației în ansamblu.

Dacă *BiblioPolis* se traduce din limba greacă „oraș al cărților” sau „cetate a cărții”, atunci fiecare autor este aidoma unui zidar ce trudește la înălțarea acestei neobișnute cetăți, menită să protejeze și să promoveze existența cărților, ca și viața celor care le scriu, le propagă, le transmit oamenilor ca pe un fel de remediu pentru consolidarea inteligenței, într-o epocă în care cunoașterea sau informarea – premisă și soră a inteligenței – se află în prim-planul necesității

de a merge înainte mai sigur, cu cît mai puține probleme și cu cît mai multe satisfacții sufletești. Tocmai acestor meșteri la zidirea și menținerea în bune condiții a Cetății Cărții, ergo a revistei *BiblioPolis*, ne-am gîndit să dedicăm prezentul articol de fond.

Chiar dacă în istoria jurnalisticii există cazuri cînd un ziar sau o revistă erau făcute de o singură persoană cu capacități extraordinare, acestea nu sînt decît niște excepții, situații nereprezentative; în general, o publicație periodică destinată unui anumit auditoriu se constituie ca o operă colectivă. Se pare că, cu cît mai diferit este contingentul de autori ai unei publicații, cu atît mai multe sunt șansele ei de a deveni obiectivă, accesibilă, dar și necesară unui număr mai mare de cititori. De-a lungul unui deceniu de apariție, *BiblioPolis* a adunat zeci de autori, în medie cîte 20-25 în fiecare număr, reprezentanți ai celor mai diferite categorii sociale și profesionale, cele mai numeroase și mai reprezentative grupuri fiind: bibliotecarii și alți lucrători ai domeniului biblioteconomic (inclusiv cadrele didactice din domeniu); ziaristii și scriitorii; tinerii studioși (liceeni, studenți, masteranzi).

Un cuvînt aparte merită a se spune despre bibliotecari în calitate de autori ai *BiblioPolis*-ului, chiar dacă ne-am referit la aceasta și în alte rînduri. Adevărul e că nici facultatea, nici munca în sfera bibliotecară nu i-au stimulat să scrie, cu atît mai mult în limba maternă. Tocmai din acest motiv, a scrie – pentru un angajat al bibliotecii, este un fenomen relativ nou, caracteris-

tic mai ales pentru ultimii 20-25 de ani. În plus, a scrie însemna pentru un bibliotecar, de obicei, a elabora un raport de activitate. Avînd la îndemînă o publicație proprie (revista *BiblioPolis*, dar și ziarul *BiblioPolis*, ulterior *BiblioCity*), avînd și anumite obligațiuni de serviciu în sensul promovării activității și a imaginii bibliotecii, care nu pot fi realizate fără a scrie, bibliotecarii noștri au fost puși în situația de a-și încerca aptitudinile jurnalistice. Mai timid la început, cu timpul mulți și-au însușit anumite deprinderi, unii prințind gustul scrisului pentru ziar / revistă, alții încadrîndu-se într-un sistem neoficial de emulație, de întrecere: care scrie mai mult, care scrie mai bine, care scrie mai captivant etc. Astfel, cei care au dorit (sau au fost constrînși de diferite circumstanțe), încet-încet, au putut face un progres apreciabil, trecînd de la informații și reportaje, inspirate din dările de seamă săptămînale, lunare sau anuale – la articole de analiză, la tablete omagiale despre colegi sau prieteni ai bibliotecii, la interviuri acordate atît publicațiilor BM „B.P. Hasdeu”, cît și unor ziare, reviste, posturi de radio sau TV. În cazul multor bibliotecari s-a produs o apreciabilă descătușare în a relata despre munca ce o prestează, în a-și spune păsul, în a compara problemele sau împlinirile personale cu cele ale colegilor de breaslă. Este îmbucurător faptul că pentru unii membri ai „Echipei Hasdeu” a scrie pentru *BiblioPolis* sau pentru alte publicații, interesate de tematica biblioteconomică, nu este întotdeauna o obligație, nicio povară, ci o satisfacție sufletească și chiar o chestiune de onoare. În finalul acestor aserțiuni, parcă s-ar cere evocarea unor nume... o listă a frunzașilor în domeniu, însă, oricît de tentați am fi să o întocmim, nu vom face-o, lăsînd la discreția fiecărui să înșire nume de succes, articole, studii sau interviuri ce s-au bucurat de atenția colegilor și chiar a cititorilor.

Cît privește implicarea profesioniștilor în elaborarea și creșterea revistei noastre, vom menționa că ea se datorează unui interes în continuă ascensiune față de triada carte – bibliotecă – lectură, ca și creșterii prestigiului bibliotecii, respectiv, a muncii bibliotecarului, în societate. Cu adevărat, nici cu zece, cu atît mai puțin – cu 20, 30 de ani în urmă – nu se putea vorbi de atracția, atașamentul, simpatia de astăzi ale condeierilor față de bibliotecă. În context, vom aminti cu recunoștință de articolele scrise pentru noi sau despre noi (sfera bibliotecară) de scriitorii academicieni Mihai Cimpoi și Nicolae Dabija, pe prof. dr. Ion Stoica (dînsul fiind, lucru știut, și un eminent bibliolog), de prozatorii și poeții: Nicolae Rusu, Claudia Partole, Nina Slutu-Soroceanu, Ionel Căpiță, Luminița Dumbrăveanu ș.a. Prieteni adevărați, fideli „colaboratori externi” ai bibliotecii și ai bibliotecarilor noștri, ca și ai *BiblioPolis*-ului sînt: prof. dr. Zamfira Mihail de la București, prof. dr. Dinu Ursu de la Odesa, acad. Gheorghe Duca, președintele AȘM, prof. univ. Victor Petrescu din Tîrgoviște, dr. Florin Rotaru de la București, dr. Dimitrie Poptămaș din Tîrgu-Mureș și prof. dr. Alin-Mihai Gherman din Cluj-Napoca, învățătorul Gheorghe Pârlea din comuna Mirosllovești, județul Iași, actrița Nînela Caranfil, Artistă a Poporului, prof. dr. Veronica Postolachi, profesorul pensionar Constantin Bobeică de la Codreanca-Strășeni, publicistele Ludmila Bulat și Tamara Gorincioi, doamnele profesoare de limba și literatura română, totodată și publiciste, Oxana Munteanu și Silvia Strătilă... Se înscriu în această listă a atașamentului față de BM și de *BiblioPolis* și pictorul Teodor Buzu, originar din Drăslăceni, dar stabilit cu traiul în Cehia; medicul-scriitor (sau scriitorul medic) Corneliu Florea din Winnipeg, Canada; poetul academician Leons Briedis din Riga, un excelent traducător, în limba strămoșilor săi, al literaturii române și al altor literaturi ale popoarelor neolatine

ne. Un caz aparte îl formează conf. univ. dr. Vasile Țoimaru, apreciat și ca economist, co-fondator al ASEM, dar și ca publicist, maestru fotograf, cercetător al românilor din jurul României și hăt departe de hotarele ei. Atașamentul lui V. Țoimaru față de *BiblioPolis*, față de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, se constituie într-un fenomen ce merită a fi cercetat, elucidat și promovat pe toate căile! Deși are acces, ba e și solicitat de prestigioase publicații de la Chișinău și București, dînsul dă preferință revistei noastre, tot așa cum, fiind prieten și chiar un agreeat al multor biblioteci din Chișinău și din multe alte orașe românești, V. Țoimaru întotdeauna dă prioritate Bibliotecii Municipale. Nu a fost caz în care să apelăm la concursul lui și să nu ne răspundă prompt și, obligatoriu, pozitiv; mai mult încă, de multe ori ne-a surprins cu inițiative originale de schimbare, ameliorare a unor fațete ale revistei, pe care o propagă în lumea largă cu o osîrdie demnă de toate elogiile, dar și de invidiat. Lui V. Țoimaru îi datorăm atragerea la colaborarea cu *BiblioPolis* a unor autori de certă valoare, ca și lansarea unor sugestii imposibil de neglijat în privința propagării unor cărți noi, inedite, valoroase, abordării unor subiecte de real interes.

Tinerii care au scris sau intenționează să colaboreze cu *BiblioPolis* constituie un contingent prioritar pentru noi, tot așa cum tînăra generație este o categorie avantajată a Bibliotecii Municipale. De-a lungul deceniului ce s-a scurs, au debutat la noi mai mulți liceeni de la „Mircea Eliade”, „Vasile Alecsandri”, „Spiru Haret”, „Gaudeamus” etc., care ulterior au urmat sau încă urmează solide universități și academii de Chișinău, București, Cluj-Napoca, Paris, Lyon, Roma, Berlin, Madrid, Praga... Unii dintre ei bat la ușa literaturii, alții – la cea a științei, artelor, diplomației. De mai de mult intenționăm să acordăm un sfert sau chiar o treime din spațiul re-

vistei tinerilor cititori ai filialelor din rețeaua BM „B.P. Hasdeu” care sînt atrași de magia cuvîntului, scriind poezii, povestiri, eseuri, dar și recenzii la cărți, reportaje și impresii de la evenimente culturale etc. Sperăm că vom realiza această intenție chiar în numărul următor, din vara anului curent. Desigur, vom putea-o realiza numai cu sprijinul catedrelor de specialitate din cadrul USM, precum și al filialelor unde activează cele mai interesante și mai viabile cenacluri, cercuri, grupuri de creație ale copiilor, adolescenților și tinerilor. Așteptăm de la studenți rezumate, expozeuri sau fragmente mai edificatoare din tezele de an sau de licență; pe liceeni îi îndemnăm să-și încerce forțele în a scrie recenzii sau impresii de lectură despre cărțile ce i-au marcat; să schițeze, într-o formă liberă, felul cum văd ei un eveniment cultural sau alte manifestări de valoare într-o bibliotecă; să creioneze imaginea filialei pe care o frecventează, chipul bibliotecarei ce i-a produs cea mai puternică impresie; să reflecte asupra rolului bibliotecii și lecturii în viața lor și a semenilor lor etc. Teme, subiecte, aspecte demne de atenția noastră sînt foarte multe – și la bibliotecă, și în jurul nostru, toate fiind legate, într-un fel sau altul, de viața cărților, a bibliotecilor, a bibliotecarilor; de importanța lecturii, a cunoașterii, a instruirii. Iar *BiblioPolis*, și în deceniul al doilea în care, iată, pășește, rămîne mereu deschis pentru toți prietenii bibliotecii și cărții, pentru toți cei care aspiră spre cunoaștere și doresc să împărtășească și altora experiența sau impresiile acumulate. Împreună vom asigura revistei menținerea la nivelul jinduit și chiar creșterea lui; împreună vom zidi și consolida orice are nevoie de aceasta în Cetatea Cărții. Mulți ani și multe împliniri îmbucurătoare, scumpi autori, colaboratori și prieteni ai *BiblioPolis*-ului.

Vlad POHILĂ